

KURENT

Izhaja 15. in 30. vsakega meseca.

Naročnina znaša letno 24 K, pol letno 12 K ter se pošilja na upravništvo „Kurenta“, Marijin trg 8. — Rokopise sprejema uredništvo „Kurenta“ Marijin trg št. 8.

Posamezna številka velja 1 krono.

Leto II.

V Ljubljani, dne 25. februarja 1919.

Št. 3.

Tužni Korotan.

Risal Franc Podrekar.

Pozdrav z Gosposvetskega polja.

Gosposvetsko polje.

(k naslovni sliki.)

Tužni Korotan, tužni Korotan,
črna noč okrog,
v nji le vzdih in stok,
in jata črnih vran.

Ptič je krvolok, ptič je krvolok
vsedel se na stol,
vojvodski prestol —
gleda na okrog.

Vse okrog je grob, vse okrog je grob,
in še mrtvih glav
tisoč sred dobrav
čaka na pokop.

Čujte zadnji vzklik! Vzdiha mučenik:
Gosposvetski stol,
ti slovenskih polj
grobni spomenik.

Ferdo Plemič:

Osel na odru.

Da bi moral ravno jaz molčati, ko drugi govore o dramatski umetnosti — tega pa ne. V tem pogledu sem že star izkušenec. Nočem ravno pohvaliti svojih nastopov na deskah, ki pomenijo svet, v raznih hlapčevskih vlogah, dasi sem imel tako izborne uspehe, da me je hotel nekoč po taki predstavi neki dobrodušen poslušalec takoj sprejeti kot svojega konjarja. Nočem tega — daleč od mene je vsaka samohvala. Tudi nočem omenjati, da sem že kulise slikal in krasna — bolj futuristično osnovana ozadja, in da sem že često vlekkel za zagrinjalno vrv, ter s tem pravemu svetu odgrnil namišljen svet. Ali po tem uvodu že lahko poudarim, da sem na dramatskem polju že često organizatorično deloval, ter takorekoč oral dramatsko ledino med Slovenci, kar se bo že še bralo v prihodnji zgodovini dramske umetnosti, ki nam jo bo prav gotovo kdo napisal in drugi tiskal. Tukaj boste kaj več brali o meni, če v tej knjigi ne bo kaj tiskovnih pomot. In iz te svoje organizatorične prakse vam hočem danes nekaj povedati.

Zdaj bo menda minilo ravno dvajset let — šment, kako se staramo! — odkar smo ustanovili v neki istrski hribovski vasi izobraževalno, bralno in pevsko društvo „Zora“ ali „Zarja“ menda po imenu. Ustanovili? Kdo je ustanovil? Torej v prvi vrsti, duša vsega, takratni občinski tajnik, gospod Gašpar Piškur. Jaz ne morem nič zato, ali tako se je res klical in podpisoval. Potem gospod župan sami v lastni osebi. Potem moj prijatelj Dolfek Žigon, ki menda pri ljubljanskem magistratu služi, in se nanj sklicujem, kakor na živo pričo. In potem sem bil menda še jaz, če prav pomnim. Jaz in prijatelj Dolef sva bila oničas študenta, in za ustanavljanje v splošnem, za ustanavljanje izobraževalnih društev v posebnem prav navdušena. Moj prijatelj, ki je bil izboren glasbenik, je prišel

takoj uriti društveni moški zbor, ki je imel začetkoma krog 40 glasov, pozneje pa, ko se je prijatelj Dolef prepričal, da je deset pevcev brez vsacega posluha, potem pa le krog trideset glasov, ki so pa zalegli za 40, saj so bili istrsko hribovski. Toraj ta del izobraževanja je uspeval dobro. Drugi del je bilo branje. Naročili smo par časnikov in polovica branja neveščih članov (tedanje — in sedanje žalostne šolske razmere v Istri!) je pridno plačevala članarino drugi polovici, ki je prevzela težavno nalogo brati naročene časopise. Tretji del izobraževalnega stremljenja pa je bila dramska umetnost. To sem pa prevzel jaz, — oprostite! — v prvi vrsti jo je prevzel občinski tajnik. Čast komur čast! Ni treba, da je človek povsod prvi.

Da vam toraj povem, kako smo padli po dramski umetnosti, ki se mi še danes smili, če se na vse to spomnim. Ali takrat smo bili junaki in smililo se nam ni prav nič, niti vino, s katerim nas je gostoljubno napajal župan v svojem nedolžnem vesetju nad nenavadnim gibanjem v svoji občini. Društvo se je namreč pripravljalo, da čim prej pokaže svetu, kaj zmore, in zastavilo si je nalogo, da o pustnem času priredi veselico s petjem in glediško igro. Za igro nismo bili niti za hip v zadregi. Kako pa tudi? Saj jo je bil tajnik Gašpar Piškur sam že pred leti spisal. Bila je sicer še v rokopisu, ali tako pod nič tudi ni bila, ker jo je pozneje neki naš dnevnik, sicer prenarejeno v povest, ponatisnil. Toraj igro smo že imeli, „Dneva žar“ ali tako slično ji je bilo naslov. Izbirali nismo druge, že zato ne, da bi v društvu sila vplivnega tajnika ne razjezili, dasi je bil sicer prav blaga duša.

Zdaj vam moram pa o igri sami kaj povedati, da boste razumeli kar sledi pozneje. Snov je bila igri zajeta iz istrskega življenja, če smem naravnost reči

iz istrskega političnega življenja. Na odru je bilo videti in slišati, kako italijanski mogotci bližnjega mesta kupujejo med istrskimi kmeti glasove pri občinskih volitvah, in kako nekega bednega istrskega kmeta res premotijo, da proda svoj glas za en golaš in en petak. Možu je pozneje kljub temu šlo vedno slabše, in slednjič mora prodati celo svojega zadnjega oslička, ki je mimogrede rečeno v primorskih krajih navadna domača žival. Tega svojega oslička žene tedaj kmetič v mesto, da ga čim dražje proda mestnim mogotcem, ki mu pa za staro mrho ponujajo le dva stara goldinarja, češ: „Za vas smo dali 5 goldinarjev, pa hočete, da damo za vašega osla kaj več! Nočete tako, pa pojdite z oslom, kamor vas srce vleče ali vašega osla.“ To vse bi se moralo poleg par ljubavnih prizorov videti na odru: Mogotce, osla in kmetiča, ki z njim žalosten odide. Vidite torej, da je bila igra narodno vzgojna, in če je šepala na kakšni dramatski hibi, pa je imela to prednost, da smo vsaj deset let pred Krpanovo kobilo spravili osla na oder, t. j. pravega štirinogatega, ker za drugače ustvarjene si tega prvenstva ne lastimo, Bog ne daj.

To igro naštudirati sem prevzel jaz. Oospod Gašpar Piškur mi je izročil prilično dvajset mladencičev, ker toliko je bilo moških ulog in dve mladenki, ker toliko je bilo ženskih ulog. Materijal je bil izboren, osobito kar tiče memoriranja, ki je šlo sicer bolj po-

časi, ali ko je imel igralec svojo vlogo v glavi, bi ne premaknil niti ene besede v nji, in če bi strela treščila pred njega. Šepetalec se je izkazal popolnoma nepotreben, kar nam je prišlo zelo prav, ker bi ga ne vedeli kam djati. Naš oder je bil namreč ne le majhen temveč tudi sila nizek, tako da ne bi vedeli kam postaviti šepetalčev kurnik. Prišli smo do prve vaje. Že prvo dejanje, — igra jih je imela devet, — je kazalo na najlepši uspeh. Možje so prikorakali s trdnimi, vojaško umerjenimi koraki na pozorišče, se ustavljali drug pred drugim v „pozor“ stoji, ter kričali svojo ulogo drug drugemu srdito v obraz. Človek bi menil, da je na vvaškem raportu, ter da bo zdaj pa zdaj stopil na dvorišče profos ter dvignil prst in dejal: „Ti en dan, ti dva dni, ti tri, ti štiri, ti pet, ti šest temnega. Desno krenite, marš!“

Prijatelj Dolef, ki je bil slučajno navzoč, je meuil: „Gibanja manjka, gibanja!“ in je hotel v sledeči ljubavni sceni to na odru očitvidno pokazati.

„Torej pogledjte, takole se naredi!“ reče, prevzame ulogo prvega ljubimca, jame zvijati oči, govoriti v tenorski legi, se kretati kakor veverica, položi roko junakinji krog pasu, jo privije k sebi, jo poljubi in zakriči: „Preklet hudič, kdo bo mene tepel!“

Te besede niso bile v ulogi zapisane, ali najbolj dramatične so bile, kar jih je izgovoril prijatelj Dolef na odru. Izgovoril jih je pa, ker je dobil eno po

Bivši avstrijski psi so se izpremenili v jugoslovanske backe.

Takih krvolokov kakor bil je Nero, bi odvalgal Viljem sam — stotero.

O cesarju Francu Jožefu.

Ko so pokojnemu cesarju Francu Jožefu povedali, da je izbruhnila vojna s Srbijo, je rekel: Oče Radetzky bo že naredil.

butici. Te tudi ni bilo v ulogi, ali dal mu je kar na svoj račun eden izmed igralcev, ki je bil slučajno zaročenec naše junakinje in je namišljeni poljub vzel za krvavo istino. Tako se da vse to pojasniti.

V tem hipu je bilo na odru gibanja še preveč, ker eni so se zavzeli za užaljenega zaročenca, drugi pa za mojstra Dolefa. Edinole županu, ki je vstopil ta trenutek, se imamo zahvaliti, da ni nastal na odru najlepši pretep, ki pa v igri ni bil predpisan. Z županovo pomočjo smo razburjene duhove pomirili ter jim temeljito pojasnili, da prijatelj Dolef ni ravno hotel v tuj zelnik i. t. d. Dolefu se je pa dramatična umetnost pri tej priči tako zamerila, da je takoj izginil ter ostal pri svojih pevcih.

„Vidite, z izgledom se ne da nič opraviti; človek tvega pri tem svojo kožo!“ sem mu dejal.

„O, mi bi se že gibali, že,“ mi odvrne neki igralec: „Ali prej morate vi gospod ven, ker pred tujimi ljudmi nas je malce sram.“

„Ta bi bila lepa!“ ga zavrnem: „Jaz naj vas igro naučim, pa me podite ven. Ampak ljudje, to vendar ne gre.“

Župan je poslušal ta velevažni pogovor, ker mu je stvar bila res pri srcu, in kakor bomo takoj videli, je poznal vse tajnosti dramatične umetnosti, dasi sam nikoli ni igral, iger videl in slišal pa bore malo. Ko čuje torej o težavi, ob kateri bi se prav lahko vse razbilo, pravi „To bomo kmalu naredili.“

Kako bo naredil, tega ni povedal, ampak odšel je iz dvorane. Vendar se je kmalu vrnil, v vsaki roki štefan pristnega, refoškanega istrskega vina, temnega kakor zajčja krí. Ta blagoslov božji postavi na mizo in veli:

„Fantje, pijte!“

No in pili so in postajali tako mehki kakor vosek, od dejanja do dejanja bolj, tako da sem bil z „gibanjem“ prav zadovoljen, posebno ker sem si bil tudi jaz vzel nekoliko one črnine k srcu.

Še to naj povem, da smo pri vajah osla, ki bi imel nastopiti v igri le markirali, ker premučno bi bilo vlačiti ga k vsaki vaji preko stopnic v prvo nadstropje, kjer je bila dvorana. Sicer pa smo oslu pripisovali že toliko dramatične nadarjenosti, da bo svojo da si značilno, vendar kratko ulogo rešil brez vsake vaje v obče zadovoljstvo. V tem pogledu ni bilo dvoma, posebno ker je jamčil župan sam za sposobnosti svojega osla. Njegov „Mihec“ bi moral namreč nastopiti.

Tako je prišel dan predstave. Bilo je na pustni terek. Reklama dobra, občinstvá kakor toče ob hudi letini, dvorana nabito polna, razpoloženje vseskozi izborna. Med gledalci je bilo tudi lepo število študentov, mojih in Dolefovih sošolcev, ki so zasedli vso prvo vrsto sedežev.

Veselica prične. Dolefov zbor odpoje prav dobro par točk. Deklamacije se ne posrečijo. Tako prijad-

ramo do igre „Dneva žar“, menda, če se ne motim, Držanje mojih za kulisami zbranih igralcev je imenitno. nobene nervoznosti ni med njimi, pač pa par bokalov županovega vina. Za „gibanje“ je torej dobro pre-skrbljeno. Prepričan sem tudi, da zna vsak svojo ulogo, tudi županov osliček, ki smo ga po poldanskem zvonjenju s trudom in težavo in z združenimi močmi spravili prek stopnjic za kulise in mu odprli tu neó obilnosti v obliki ovsene vreče. Nastopiti ima jedva v zadnjem prizoru zadnjega dejanja. Vse v najlepšem redu tedaj. Le avtor, duševni oče naše igre, gospod tajnik Gašpar Piškur je malce nervozen. Ni čuda, saj se uprizori vprvič njegova igra, in med poslušalci je opaziti tudi poročevalca tržaškega dnevnika. Upravičeno je bilo tedaj in človekoljubno, da je z nervoznim nasmehom odklanjal vsako jed in pijačo do sklepa predstave. Zato smo pa mi malo bolj . . . No, pustimo to, saj ne spada strogo sem.

Zastor se dvigne. Prve tri igralce sunem na pozorišče, in že govorijo in govorijo. Dobro gre! „Gibanje“ v redu. Zastor pade. Ploskanje. Tajnik prime vprvič za kupico.

Drugo dejanje. Množica na odru. Volitve so. Razburjenje. Dobro gre. „Gibanje“ še bolje, posebno prizor pred vaško krčmo. Zopet ploskanje. Gospod tajnik jame že govoriti z nami.

Tretji prizor. Samogovor junaka. — Že pri vajah sem opozoril avtorja, da je ta samogovor predolg in preveč podoben političnemu govoru, ki ne pristoja ravno mladeniču, ko ima iti k izvoljenki v vas. Jaz sem želel nekaj o luni, o cveticah, o „njenih“ očeh i. t. d. Ali pisatelj Gašpar Piškur se ni dal omajati, češ da o luni in cveticah kmečki fantje ne sanjajo, kadar vasujejo. Jaz sem ugovarjal, da nas narodne pečmi drugače uče, n. pr. vasovalska koroška narodna, ki prične:

Ncoj je dro en ljep večer,
en ljep večer, ena svatla noč;
luna sije cjelo noč

Toraj naši zaljubljeni fantje niso prav tako brez vsakega čuvstva za prirodno lepoto. Ali gospod Piškur se ni omajal, in ostalo je pri prvotnem načrtu, da bo junak k dekletu grede govoril dolg političen govor. Jaz sem Piškurju obetal polom pri tej točki, in polom je tudi prišel. Ali ne da bi se bilo igralcu kaj zapletlo. Bog ne daj, svojo ulogo je znal izborna. Tudi se slušalcem ni zdelo čudno, da zaljubljen fant o luninem svitu politizira. S te strani toraj ni prišel polom. Polom se je začel z a kulisami.

Ko je namreč junak prispel do učinkujoče višine svojega govora, se oglasi za kulisami naš „Mihec“. županov osel namreč, in to izdatno. Vi ste osla gotovo že slišali rigati, ni dvoma. Ali slišali ste ga bržkone v odprti pokrajini. Vendar bi ga morali čuti v zaprti dvorani, da bi presodili, kaj premore s svojim

glasom. Jerihovske trombe so otročje piskalice v primeri s to mogočnostjo veličastnega glasu in to od prvega začetka, ko še lovi sapo z zariplimi „iiii“ — „iiii“ — „iiii“, pa dalje, ko se jame oddihavati s prvimi „i—a“, ter stremi do grozanske višine in slednjič umira s kondeciranimi „a“ — „a“ — „a“ ter konča z „brrrh“.

Torej ta glas se je dvignil za kulisami ter enostavno prerigal drugo in najboljšo polovico junakovega samogovora. Šipe v dvorani so se tresle, ljudje so ostrmeli, a slednjič bučili v gromovit smeh, ki bi junakovemu govoru ne smel slediti, vsaj po namenu avtorja ne. Mi za kulisami smo bili kar mrtvi prese- nečenja in predno smo se spomnili, da bi bilo dobro prevezati oslu gobec s hladnim pasom, je „Mihec“ že odrigal, gospod Gašpar Piškur pa ležal v polomedle- vici na nekem stolu. In prav je imel, da je napol omedlel, ker zdaj je bilo občinstvu izdano, kakšen umetniški užitek ga še čaka. Vsa pozornost poslušal- cev je bila pri vragu, ker od dejanja do dejanja so nestrpnije čakali, kdaj nastopi osel.

Bodi to zapisano vsem dramatskim pisateljem v svarilo proti takim poizkusom. Jaz pa nadaljujem v svoji resnični povesti. Ko je ljubi Bog hotel, smo se privlekli do zadnjega dejanja in slednjič do zadnjega prizora. Osel je nastopil. Ali njegov nastop ni izval več onega navdušenja, kakor si je avtor igre želel.

Predolgo je občinstvo čakalo nanj.

No in zdaj vleče bedni kmetič uporno živalico na oder in sreča one meščanske mogotce, ki jim oslička ponuja na prodaj. Ponudijo mu dva goldinarja. Kmetič ugovarja in modeluje. Tedaj mu zabrusi mogotec v obraz: „Za vas smo dali pet goldinarjev, pa hočete, da damo za vašega osla več! Nočete tako, pa pojdite s svojim oslom, kamor vas srce vleče ali vašega osla!“ Osel pa — ti preklicana žival! Mesto da bi počakal, da kmetič izgovori še svoj govor, kjer je bil nauk vse igre zapopaden, jo ubriše z odra dol v dvorano.

Neki študent namreč, ki je sedel v prvi vrsti, je bil brumni živalici pomolil kos belega kruha, in tej skušnjavi se „Mihec“ ni mogel, niti hotel upirati. Kakor tudi ga je igravec vlekkel za uzdo in rep, stopil je z odra in krenil proti hudomušno ponujeni pogači. Igravec, — v strahu, da povleče še njega z odra, — izpusti oslička in pozabi na svoj govor.

„Zastor dol!“ zakričim jaz, in zavesa pade. Osla smo prepustili razgrajajočemu občinstvu.

Igre je bilo konec, in vsi smo se pošteno od- dahnil, le avtor Gašpar Piškur je vil roke in lomil prste ter v hipnem omračenju svojege duha zahteval, naj zadnji prizor še enkrat ponovimo. Mi smo pa ta hip upoštevali bolj županovo moško besedo, ki nas je vabila v klet, ker „se je vse tako lepo izteklo.“

Anglež na Dunaju.

Dunaj je res po ceni mesto. Za en funt šterlingov dobiš eno kilo bankovcev.

V norišnici.

A. Prosim vas, zakaj je znorel oni človek?

B. Ker ga je ženska zapustila in se je z drugim poročila,

A. In oni tam?

B. Ta je znorel zato, ker je ono žensko poročil.

Karel Smola.

Neka ženska je hotela prilepiti znamko, na kateri je bila slika bivšega cesarja Karla. Znamka pa se je prijela roke in se ni hotela prilepiti. Ženska je vdarila na pismo in je vskliknila: „Oh, ta Karel ima pa res povsod smolo.“

Posojilo.

Neki francoski vojak je dal nekemu nemškemu ujetniku 10 frankov, ker je videl, da je revež brez denarja in da si ne more ničesar privoščiti.

„Bog vam plačaj“, je rekel Nemec.

„Ni treba“, je rekel Francoz, „to boste že vi plačali, ko pride končni obračun.“

Napredni Nemci.

Anglež Francozu: Nemci so vender-le napreden narod.

Francoz: Zakaj pa?

Anglež: Saj vidite, da zdaj sami se kaznujejo.

Pravi kandidat.

V nekem nemškem mestu so priredili ta predpust takozvani „Lumpenball“. Za častnega predsednika je bil soglasno izvoljen — Viljem.

Tudi prav.

Cesar Viljem se je nekoč zelo razjezil na svojega komornika Pschefkeja. V svoji jezi je poklical tajnika in mu je diktiral: „Pišite! Pschefke je norec. Viljem II.“ Tajnik je hitro pisal in je napisal sledeče: Pschefke je en norec — Viljem drugi.

Najmiroljubnejši cesar.

A: Pravijo, da je bil Franc Jožef najmiroljubnejši cesar na svetu.

B: Saj ni res. Še na smrtni postelji je rekel: Mir ist schlecht ...

Zmota.

*Če kdo, namesto v pravo smer,
po napačni gre poti,
ga vsi opravičujemo:
saj vsak se lahko zmoti.*

*Če kdo, namesto za svoj rod,
deluje mu nasproti,
po smrti mu odpuščamo:
saj vsak se lahko zmoti.*

*Če kdo iz častihlepnosti
se izdajalstva loti,
v posmrtnicah mu pišemo:
saj vsak se lahko moti.*

*Če kdo za tujčevo zlato
izdaja nas sramoti,
mi izkazujemo mu čast:
„Saj vsak se lahko zmoti.“*

*Ker vemo, da je imel oči,
vzrok iščemo v slepoti,
saj vsak se lahko pregreši,
in vsak so lahko zmoti.*

*In dasi je denar dobil
ne vprašamo po svoti —
kdo bi tako krivičen bil,
saj vsak se lahko zmoti.*

Je že tako.

*Je že tako, je že tako,
če kronane se glave spro.
Nastane vojna, huda reč,
ki marsikomu ni prav všeč.*

*Pustiti moraš polje, dom
in iti v daljni bojni grom,
najhujši pa je hol srca,
ko praviš: „Z Bogom, ljubica.“*

*In vsi so šli: mož, oče, sin,
in tudi Janez Hudoklin,
pustiti mora, kar ima,
kdaj vrne se, ne ve, ne zna.*

*Hudo mu je, grunt je bogat
in ženko svojo ima rad,
že štiri leta vprežen je
v zakona sladke ojnice.*

*In v času tem že štirikrat
prišla je štorclja vasovat,
zdaj zbogom lepe njivice,
zdaj zbogom toplo gnejzdice.*

*In žena zadnjič za slovo
podaja solzno mu roko:
„Le pojdi torej, dragi mož,
in glej, da zdrav se vrnil boš.“*

*Saj jaz za te molila bom,
v skrbeh solze točila bom,
in zvesta bom do zadnjega
do roba groba hladnega.“*

*In Janez gleda kup otrok
„Obvaruj vas nebeški Bog,
pa glejte, da za vse bo prav,
saj vrnem se še živ in zdrav.“*

*Odnesel ga je črni vlak,
po svetu hodil je vojak,
na sever, jug, na vzhod, zapad,
povsod je šel se bojevat.*

*Minulo leto je in dan
in bil je na dopust poslan,
uslišal ga je dobri Bog,
zdrav našel je domači krog.*

*Kot takrat, ko odšel je preč,
samo, da je — še eden več,
namesto štirih — jih je pet —
saj tak je ta — nesrečni svet.*

Ljubi Kurent!

*Ko so Srbi nabili Potiorka in so pri tem zajeli
skoraj celo avstrijsko armado, so dobili v roke tudi
tri vojaške kapele, ki so potem igrale v raznih srbskih
mestih. Godbi v Nišu pa je manjkal klarinetist. Zato
so vrli Čehi pisali na Dunaj: „Prosimo vas, pošljite
nam enega klarinetista, pa vam pošljemo v zameno
pet avstrijskih generalov...“*

Priloga Kurentu.

Leto II.

V Ljubljani, dne 25. februarja 1919

Štev. 3.

Kurentov Album.

V založbi „Kurenta“ je izšel, kot nekaj predhodnik lista samega, humoristični almanah „Kurentov album“ s sledečo vsebino:

Uvodna beseda. — Fran Milčinski: Ali bi ali ne . . . ? — F. Golar: Veselje. — Ivan Cankar: Résignacija. — Rado Murnik: Vojna ljubezen. — Junij Brut: Kurja historija. — Ferdo Plemič: O Klanjacijski sreči. — -ba: Vesela elegija ali dohtar Šušteršičeve gloriole konec. — Damir Feigel: Na krivih potih.

„Kurentov album“ je bogato ilustriran ter prinaša sledeče risbe naših najboljših satiričnih in humorističnih risarjev: Maksim Gaspari: Lepšega para na svetu ni . . . — Po sklepu miru z Rusijo. — Ubogi tobakarji. — Pogled v prihodnost.

France Podrekar: Mir? — Novo božanstvo l. 1918. — V dobi pomanjkanja mesa. — Ropar. — Načrt za novo skupino na pročelju ljubljanskega gledišča.

Hinko Smrekar: Kurent. — Srečna Avstrija. — Vsenemški most do Adrije se maje. — Pametna misel. — Zgodnja dunajska birma. — Razvoj človeka ali nazaj k prirodi. — Vse zaman! — Cmok-svet in Vsenemec-aneksionist. — Vasovavci sedanjega časa.

Poleg tega ima „Kurentov album“ še celo obilico krajših humoresk in dovtipov, ki jih tu ne moremo posamezno navajati. „Kurentov album“ je prva slovenska edicija te vrste ter smelo trdimo, da še nobeno izdanje pri nas ni vzbudilo toliko zabave in smeha kot ravno ta album. Kdor hoče za nekoliko trenutkov pozabiti moreče skrbi sedanjosti, kdor rabi razvedrila ter se želi zopet enkrat od srca nasmejati, naj ga naroči. Stane 4 krome 20 vinarjev.

Naročnina se pošilja na upravništvo „Kurenta“ v Ljubljani, Marijin trg št. 8.

Tiskovine vseh vrst

kakor: časopise, knjige, brošure, cenike, lepake, letake, sporede, tabele, račune, kuverte kakor tudi pisemski papir s firmo, vizitke, naslovnice,

== računske zaključke ==

in vsa v to stroko spadajoča dela izvršuje okusno in ceno

Zvezna tiskarna v Ljubljani, Stari trg 19.

V zalogi ima tiskarna tudi vse po najnovejših predpisih izvršene obrazce za slav. občinske urade, aproviz. in cestne odbore, zadruge, gg. trgovce, odvetnike, notarje, gostilničarje itd.

V etapi.

Major: S čim se pa vi zabavate, gospod poročnik, v teh pustih krajih?

Rez. poročnik: Čitam Tolstega „Vojno in mir“.

Major: Tako! Hm, hm. Kaj pa pravi? Ali bo kmalu konec?

Ljubi Kurent!

Ko je padel Přemysl, je stopil neki general pred cesarja Franca Jožefa in mu je javil: „Veličanstvo, Přemysl je padel“.

„Kaj?“ je rekel Franc Jožef „Přemysl? Pri katerem regimentu je pa služil?“

M. Mihelič, Ljubljana

Šelenburgova ulica.

Trgovina s ščetinarskimi izdelki, galanterijo in parfimerijo.

Drogerija

I. C. Kotar

Ljubljana

Wolfova ulica št. 3.

Fotomanufaktura

BALKAN trgovska, špedicijska in komisijska deln. družba

Podružnica v Ljubljani. — Akcijska glavica K 1,500.000.

Špedicija vsakega blaga. — Vskladiščenje. — Zaccarinanja. — Reekspedicija. — Prevažanje pohišva.

Lastnica I. ljubljanskega skladišča

KRISPER & TOMAŽIČ

Direktna zveza s progo južne železnice. - Tel. št. 100.

Gospodarska zveza

centrala za skupni nakup in prodajo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Stalna zaloga poljedeljskih strojev:
motorjev, mlatilnic, viteljev, slamo- in repoznic, brzoparilnikov, plugov, bran, čistilnikov itd.

Prodaja:
umetnih gnojil, kolonijalnega in specerijskega blaga ter poljskih pridelkov.

Zaloga:
travnih in deteljnih semen, pese, korenja, repe.

Zaloga:
pristnega domačega in gorskega vina, žganja itd.

Lastna izdelovalnica in prekajevalnica klobas. — Lastna željarna.

JADRANSKA BANKA

Podružnica Ljubljana.

Delniška glavica: K 30.000.000. Rezerve: okrog K 10.000.000.

CENTRALA: Trst.

PODRUŽNICE: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Metković, Opatija, Spljet, Šibenik, Zader. Ekspozitura Kranj.

SPREJEMA: Vloge na knjižice, na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

KUPUJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

ESKONTIRA: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

ZDAJA: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

DAJE PREDUJME: Na vrednostne papirje in na blago ležeče v javnih skladiščih.

DAJE trgovske kredite pod najugodnejšimi pogoji.

PREVZEMA: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzjavni naslov: JADRANSKA.

Telefon št. 257.

Ljubljanska kreditna banka.

Delniška glavica: K 15,000.000.—.

Rezervni fond: nad K 4,000.000.—.

CENTRALA:

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 2.

PODRUŽNICE: Split, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica, Celje, Maribor.

Vloge na knjižice obrestuje po 3%.

— Vloge na tekoči račun obrestuje po dogovoru. — Posreduje nakup in prodajo vrednostnih papirjev in izvršuje borzna naročila najtočneje. — Daje predujme na vrednostne papirje in blago. Eskontuje in vnovčuje menice. — Dovoljuje vsakovrstne kredite. —

Poslovno mesto avstrijske razredne loterije.

A: Ali res misliš, da je imel Štefe kake zasluge za Cankarja?

B: Seveda! Zato je ljubljanski župan Štefetu govoril v občinskem svetu posmrtnico — Cankarju pa ne.

KINO IDEAL
se priporoča p. n. občinstvu.

UMETNIŠKE RAZGLEDNICE
≡ PISEMSKI PAPIR ≡
≡ ŠOLSKE POTREBŠČINE ≡
MARIJA TIČAR, LJUBLJANA

Premier magasin spécial de
gants et de parfums.

O. Bračko, Ljubljana
DUNAJSKA CESTA 12.

Feliks Potočnik

Šelenburgova ul. 6, I. nadstr.

Modni atelje za dame in gospode.

Stotam se obračajo in moderni-
zirajo obleke za dame in gospode
:: po najnovejši modi. ::

Nasproti glavne
pošte

Zlatnina - ure - srebrnina
F. Čuden Sin
nasproti glavne pošte v Ljubljani
Prijazna postrežba.

Vsakovrstne slamnike

za gospe, deklice, dečke in gospode, od pri-
prostih do najfinejših, priporoča gospodom
trgovcem in slav. občinstvu za obila naročila.

Fran Cerar tovarna slamnikov v Stobu,
pošta Domžale pri Ljubljani.

Cene kakor temu času primerno nizke. Postrežba točna.

Industrija za razsvetljavo

društvo z. o. z.

Maribor ob Dravi,
Gosposka ulica št. 5.

Električne naprave za razsvetljavo, za mline,
žage in druge kraje.

Električni motorji, električni gladilniki, električne
žepne svetilke.

Imé — pové.

Vodja ruskih boljševikov je Radek. Izgovorite to ime hitro večkrat po vrsti — pa boste izvedeli, s čim se ta mož ukvarja.

Pred Trubarjevim spomenikom je stala kmečka ženska in vpraša mimogredočega Nemca:

„Vi slišite, kaj pa je to za en svetnik?“

— „Ich weiß nicht!“

Nato se ona prikloni in vdari na prsa: „Veisniht, prosí za nas Boga!“

Rudolf Kokalj Ljubljana

priporoča svojo veletrgovino z vinom, trgovino z mešanim blagom in izdelovalnico žganja in likerjev. — Samoprodaja likerjev „Florijan“ na debelo za Kranjsko, Koroško in Štajersko.

Priporočamo edino slovensko tvrdko

Jos. Petelinc v Ljubljani
Sv. Petra nasip št. 7.

za vodo 3. hiša levo, za šivalne stroje in njih posamezne dele, olje in igle. — Potrebščine za šivilje in krojače, kakor tudi drugega galanterijskega blaga. — Šivalni stroji vseh sistemov in oprem za rodbinsko in obrtno rabo vedno v zalogi. Večletno jamstvo!

DROGERIJA : FOTO-MANUFAKTURA
„ADRIJA“ B. ČVANČARA, Ljubljana
Šelenburgova ulica št. 5.

Največja zaloga fotografičnih potrebščin in aparatov ter toaletnih predmetov.

Čevlji tovarne

Peter Kozina & Ko.

iz najfinejšega ševro, boks in lakovega usnja z usnjatimi podplati se dobe po dnevnikih cenah.

Trpežni zimski iz fine teletine z gumijastimi podplati po

K 85.— za moške, K 73.— za ženske.

V zalogi Ljubljana Breg.

Avstro-ogrška banka

pozivlja vse, ki imajo

zlato žilo

da se ji javijo, ker ne ve, kako bi sicer dobila kritje za svoje papirnate bankovce.

Naslov: **AVSTRO-OGRSKA BANKA**
Dunaj-Budimpešta.

Alfonz Breznik

učitelj Glasbene Matice in zapriseženi izvedenec deželnega sodišča.

Največja in najsposobnejša tvrdka ter izposojevalnica klavirjev, pianinov in harmonijev.

Velikanska zaloga vseh glasbil, muzikalij in strun.

Ljubljana, Kongresni trg št. 15.

Izvrševanje nasproti nunske cerkve.

:: Popravila in uglaševanja strokovnjaška in cena. ::

I. in največja jugoslovanska tovarna za barvanje, kemično čiščenje, pranje in svetlo-likanje perila.

➡ **Barva** vedno vsakovrstno blago,

➡ **čisti** obleke,

➡ **pere** vsakovrstno perilo in hodi brezplačno na dom iskat,

➡ **svetlo lika** obratnike, zapestnice, srajce.

Jos. Reich

Tovarna: Poljanski nasip št. 4.

Podružnica: Šelenburgova ul. 4.

Poštna naročila se točno izvršujejo.

Nujna dela se takoj izvršujejo.

Italijan Slovincu in Hrvatcu:

Če kdo vam reče tisočkrat,
da Srb, Slovenec in Hrvat
so brat in brat
nič ne verujte ne,
ker Srb bi vaju le
pohrustal rad.

Italijan Srbu:

Če kdo ti reče tisočkrat,
da Srb, Slovenec in Hrvat!
so brat in brat
nič ne veruj,
ker vsak iz njih bi te
okradel rad.

Grb?

*Uboga Jugoslavija,
Zdaj imaš novo skrb.
Kako naj se zedinimo
iz grbov — na en grb.*

Za novo leto je vlival Viljem svinec, da bi videl, kaj mu bo novo leto prineslo. Vlilo se mu je nekaj, kar je bilo narobe podobno veliki črki L. Viljem je čudno pogledal in pri tem ga je nekaj po grlu — segečkalo.

A: Kaj pravite k temu, da bi bil Viljem skoraj dobil Noblovo nagrado za mir.

B: To ni nič čudnega! Koliko ljudi je poslal na oni svet, da bi bil na svetu mir.

— t:

Komedija pri skledi.

Na levo stran, na desno stran,
a v sredi je beseda;
na levo kislo se drži,
na desno kislo gleda —
tako smo v novem bratstvu mi.

Po sredi je beseda!
Kaj prožiš usta, kranjski brat,
pri nas je: — Banovina!
Kadar si lačen, vrv za vrat —
ali pa čakaj reda,
da pride k vam — novina!

Klinov močnik.

Spomladi je bilo, ko so že rožice cvetele in ptičice pele, ko je berač Urh krevsal po gorskih vaseh in prosil miloščine. Ali drenova mu je šla — nikjer ni bilo ničesar dobiti za pod zob, da bi vsaj malce pomiril svoj godrnjavi želodec — nikjer ni bilo kruha — nikjer ni nič ostalo od južine. Ej, dobro se je poznalo, da je pomlad, ko se shrambe spraznijo! Vse je tako lepo duhtelo po svežem cvetju — a kaj ti hasne cvetje — če je pa želodec prazen! Prav jezilo je to berača Urha; zdajle, ko vse tako lepo cveté — pa takole lačen po svetu hoditi — ne — tako ne sme iti dalje! Zakaj ima pa Urh glavo? Aha! Že ve! Tja k Poljančevi materi še stopi, ta ima nekaj pod palcem in tudi shramba ni še prazna — ne — ne more biti!

„Res, da se Poljanka ne šteje med radodarne ženske — a dala mi bo pa vendarle, jo že kako prekanim,“ si misli berač Urh, „v to mi pomagaj ti moj sv. patron Urh in sv. Urban! Alo, le korajžo, fant, saj se še laških krogel nisi bal — pa se boš ene ženske!“

Tako premišljeva je stopi v prostorno Poljančevo vežo, rekoč: „Dober dan vam daj Bog, mati Poljančeva! Lepo ponižno bi vas prosil za košček suhega kruha — že od včeraj nisem ničesar jedel!“

„O, človek božji, že tri tedne ga nisem pekla — tudi jaz bi ga jedla — pa kje naj vzamem moke?“ mu odvrne mati Poljanka.

„Oh, mati, pa je morda kaj od južine ostalo, usmilite se lačnega siromaka!“ zastoka berač Urh.

„Seveda, toliko bom kuhala, da bo ostajalo“ se zadere Poljanka, „tako so čisto sklede postrgali, da še pomivati ni treba! Veste, mož, zdaj so hudi časi — tudi vi morate potrpeti!“

„Ali, mati, nekaj gorkega moram vendar zaužiti, drugače omagam od same slabosti! Lepo bi vas prosil vsaj za peščico moke, pa si bom sam malo močnika skuhal!“ zaprosi zdaj berač.

„Oh, ljubi mož, prav rada bi jo vam dala, pa verjemite mi, da je baš danes niti prahu nimam pri hiši!“ žalostno potoži Poljanka.

„Križ božji, ta je pa res huda, če ni nič pri hiši! Pa bo že kako; pa mi vsaj dovolite, da si tukaj pri vas vsaj malo klinovega močnika skuham, ko imate ravno še ogenj — tudi ta bo zelo dober za hudo silo“ prosi dalje Urh.

„O, to pa že — to — skuhajte pa le, kar vam drago! Kako pravite? Klinov močnik? Kakšen pa je? Takega pa niti jaz ne znam skuhati — se vsaj pri vas nekaj naučim“ dé veselo Poljanka.

Brž je bil pripravljen precejšen lonec vode in berač Urh ga je zadovoljen pristavil k ognju, da čimprej zavre. Nato je stopil po primeren lesen klin ter neprestano mešal vodo v loncu. Poljančeva mati

mu je dala tudi soli, češ: „Tako bo klinov močnik gotovo okusnejši!“ ter z veliko radovednostjo pričakovala, kdaj bo gotov ta čudežni klinov močnik. Berač pa se je strašansko modro držal — prav kakor da razume vse kuharske skrivnosti in umetnosti. Poljanka ga je gledala z velikim spoštovanjem in zaupanjem. Zdajci pa naredi naš Urh tako kisel obraz in prestrašeno zakriči: „Ojoj, mati, vse se mi bo pokvarilo! Za božjo voljo, brž — brž malo moke sem!“

Poljanka se je resnično prestrašila — urno je skočila v čumnato in prinesla velik pehar poln lepe rumene koruzne moke. Urh naglo zgrabi pehar in naspe moke v lonec in še nekoliko pomeša in tako je bil klinov močnik kmalu gotov.

Berač Urh je bil zopet židane volje — želodec je bil popolnoma miren. Seveda je k temu največ pripomogla Poljankina radovednost, kakšen da je klinov močnik.

„Ej, prekanjena si, babnica!“ je potem zadovoljno mrmral berač Urh, „pa jaz sem še bolj — mene že ne uženeš izlepa v kozji rog! Prej seveda ni bilo niti prahu moke pri hiši — a zdaj jo ima kar poln pehar! Znaš sicer tajiti in lagati na vse pretege — pa vidi se, da si vendar le ženska in z radovednostjo sem še vsako prekanil in tudi tebe — skopa mati Poljančeva!“

Tako torej: kadar bo komu prav huda predla, pa naj se loti kuhati klinov močnik — pa prekanjen in pretkan mora biti na vse pretege — sicer se mu gotovo pokvari.

Na onem svetu sta se srečala Franc Jožef in Napoleon. Napoleon je pozdravil Franca Jožefa s primernim nasmehom in mu je čestital k njegovim polomijam.

„Kako pa ste vi delali?“ je vprašal Franc Jožef, „da ste vedno zmagali. Moje armade so bile povsod tepene.“

„Kako?“ je rekel Napoleon, „vidite: jaz sem iz vojskovodij delal vojvode — zato so zmagovali — vi pa ste iz vojvod delali vojskovodje, zato so bili vedno tepeni.“

Znak časa.

Barvarji se pritožujejo, da jim primanjkuje barve. Kaj čuda, v teh časih, ko toliko ljudij svojo barvo izpreminja.

Ob Soči.

Na nekem kraju ob Soči so bili prvi strelski jarki tako blizu, da so si vojaki lahko sem in tja metali kake darove. Nekoč je vrgel neki Italijan na našo stran citrono, kar so naši vojaki z veseljem sprejeli. Neki Janez pa se odpravi v skriven kot, vrne se z nelepo dišečim zavitkom in ga vrže na drugo stran z opombo: „Vsak da, kar ima.“

Begunski vohun.

Znanec mi je pravil oni dan:

— Ko sem pribežal pred nekaj dnevi s Koroškega v Ljubljano, sem bil zelo premožen. Razven žene in otroka sem imel eno srajco, ene spodnje hlače (— poleg vrhnih potrebščin, seve —), tri ovratnike in en cel par zapestnic. To je bilo bogastvo, ki sem ga srečno otel pred švabskim posetom.

Srajca in hlače mi niso delale preglavic. To sem imel vse lepo oblečeno in je bila stvar v redu! Dru-

Napad na Reko.

Risal M. Gaspari.

*Zbor reglja,
kva, kva, kva,
Reka, Reka, Reka.
Dober tek!*

*Kadar za-
ropola
Reka, Reka, Reka.
To bo beg!*

gače pa je bilo z ovratniki in z zapestnicami. Ta reč je sila nerodna že zato, ker je bela — a še bolj pa zato, ker jo je treba nositi tako, da je takorekoč zmirom vsem ljudem na ogled. Ker sem pa po avstro-nemškem receptu ves poln nadomestkov, imam seveda tudi obleko barvano, kar jako otežuje ovratniško za-

devo. Zato se je primerilo, da so zelo hitro počrneli vsi trije ovratniki z zapestnicami vred. Kupil sem torej četrtega in še en par zapestnic, a vse drugo je oskrbela moja žena. Jaz sam pa sem tiste dni bral novico, da so možje, ki imajo postavo v oblasti, spoznali eno resnico: Beg je beg, pa beži pred Švabom ali pred Lahom! Torej so pred zakonom vsi begunci enaki. Zakon je tepa reč, sem mislil, in begunska podpora tudi ni kar tako, pa sem se podal na tisto pot, ki sem o njej upal, da vede naravnost do cilja. Ker sem sklepal po celotnem položaju, da me bo žena pričakovala z umevnim hrepenenjem, sem ji pred odhodom naročil, naj pride tja in tja, če me ne bo do gotovega časa domov. Potem je šlo iz pisarne v pisarno, od gospoda do gospodične, kjer sem pravil, kdo sem, in sem privlekel na dan listino z dokumenti. Pokazal sem pač, kar sem imel pri sebi: razne izkaznice in med njimi celo tako za cucelj, ki je bila last mojega enoletnega sinka — in tako naprej. Ko se je vse izkazalo, sem šel k drugemu gospodu — in vsak mi je poklonil dovršen kupec lepih nasvetov in me je potrjeval v upanju. Ko sem mislil, da sem prišel že do konca in sem že čutil božansko bližino papirnatih kron, je bilo treba okreniti nazaj. Preje so namreč bili nasveti, zdaj pa — so mi rekli — pride resnica! Podpora je gotova, samo formalnosti je treba in tistih papirjev. Šel sem zopet od gospoda k gospodični in vsak mi je nekaj pripisal, me je kaj povprašal in mi je hitro odškrtnil dnevni znesek za par vinarjev. Prašali so me, če znam pisati, kar sem seveda potrdil. Kaj bi — v Jugoslaviji vendar ni analfabetov! V svoji narodni častihlepnosti sem revež celo pripomnil, da sem včasih koval slabe verze. Sem mislil, seve, da bo to nekako priporočilo in dokaz potrebnosti — pa je bilo čisto drugače. Napravili so dolge obrazje in so mi začeli zatrjevati, da mi sploh ni treba podpore! — Vas prosim — mi je pojasnjeval skrokan oficijal — honorarji so danes taki, da dobite za vsako črko groš! Koliko črk pa morete pisati na dan — kar pomislite!

Ko je bila pridiga končana in nakazilo za podporo skrčena na nekaj vinarjev dnevno, me je bilo prav v dno duše sram, da beračim tod, ko nosim vendar toliko latentnega kapitala s seboj. Zato sem komaj čakal, da pridem do tistega gospoda, ki ima pri stvari končno veljavno besedo in nosi zlat ščipalnik na nosu in naslov svetnika pred imenom. Gospod svetnik je pogledal tisto polo, je pokimal z glavo in mi je pomolil bel listič, rekoč:

„Kaj pa je to?“

Pogledal sem in videl, da stoji tam napisano: 3 Berlin 36, a spodaj: 1 Carinthia 24. Pisava mi je bila nekam znana, čeprav se nisem mogel takoj domisliti, čigava naj bi pravzaprav bila. Zato sem izjavil odkrito, da ne vem. Toda gospod svetnik je bil mož na svojem mestu, zvest uradnik mlade države po re-

ceptu stare, in mi je izjavil, da je to moj list, ki sem ga raztresel pri gospodični na številki sedem, in da odpira ta beli papirček sledove vohunstva! Pravil sem vse razloge, ki naj bi po človeški pameti govorili za mojo nedolžnost, toda zaman! Čemu sem bežal, čemu celo z ženo in otrokom, kl šteje komaj mesece in ne še let — vse zastonj!

„To je rafinirano kritje“, je izjavil gospod svetnik in me je prebodel z uradniško groznim pogledom. Zdelo se mi je, da je tisti pogled tako vajen grozovitosti in iskanja vohunov, da bi bil mož pred pol letom gotovo ž njim prebodel človeka, če bi o njem slutil, da ne misli nemško, ampak recimo — jugoslovansko! In ob takem spoznanju bi bil popolnoma uničen, da ni tisti trenotek prišla moja žena. Bila je bleda in nekam tako splašena kakor človek, ki ne ve, kaj bo jedel opoldne in kje bo spal na noč.

„Ali je kaj,“ me je prašala in je pogledala nekoliko osuplega svetnika s takim pogledom, ki mu je pravil, da sila celo železna kola tare . . . Ko smo se tako gledali, se je domislil gospod svetnik:

„Ali poznate tole,“ je pomolil oni listič moji ženi, ki je nervozno mencala kos rdečega papirja v rokah in je z žalostjo ogledovala moj četrti ovratnik, ki je na mojem žilastem vratu protestiral zoper belo barvo.

„Seve,“ je izjavila žena nekoliko v zadregi, a gospod svetnik se je okrenil zmagoslavno:

„No, vidite — čemu ste tajili?! Saj se vam ne zgodi nič zlega! Nazaj vas pošljemo s prvim vlakom, da preprečimo vaš nečedni posel —“

Oči so se zabliskale, žena je rdela, jaz sem bleдел, a gospod svetnik je koračil k telefonu.

„Toda — prosim,“ se je oglasila žena in je blodila s pogledom po pisarni — „kaj pa je?“

„Nemčurski vohuni naj ostanejo pri Nemcih! Begunskih vohunov ne rabimo,“ je odgovarjal svetnik in je že manipuliral okrog telefona. Žena je zastrmela vame, jaz sem strmel vanjo in sem ji pravil zgodbo o tistem belem lističu. Tedaj je planila k svetniku.

„Oprostite, da pojasnim,“ je molila nasproti rdeči list in je brala kakor litanije — prosim — „Jos. Reich, Ljubljana, kontrolna številka 2103/2, komisijska številka 2103 — Ležeči ovratniki 3, manšete 1 — Berlin 36 in Carinthia 24 so zaznamovani, prosim —“

Gospod svetnik je poslušal ploho in je odložil ščipalnik, toda žena je bila kakor levinja:

„Če gre samo za tri ovratnike in ene zapestnice pečat vohunstva na človeka, kaj bi šele bilo, če bi imeli s seboj vse, kolikor jih moj mož premore?! Potem bi nas gotovo obesili, kaj?“

Gospod svetnik je spričo teh odločnih izjav spoznal, da si je žena zaznamovala na list moje skromno premoženje, predno ga je odnesla v pralnico. Videl je, da je zgolj iz tega nastal njegov narodno politični strah, in je malo nerodno povetil oči.

„Oprostite, seve — je treba previdnosti, ko še ni pravega reda,“ je končal in je brzo nakazal in potrdil podporni znesek.

„Res ni reda,“ sva ponovila žena in jaz in sva oba gledala visokega gospoda tako ostro v čelo in na plešo, da je morda celo slutil najine misli. Vendar pa je bil toliko previden, da nama tega ni povedal —

Tako mi je pravil znanec oni dan.

Urban:

Tugomer.

Kaj uči nas Tugomer?
Naj se Nemcu ne zaupa —
sicer tožna bo očima
in gorjupa naša kupa.

Zmeraj zvesti in pozorni
kakor Mestislav
vsi služimo domovini —
in za vse bo prav.

O Viljemu.

Kakor je znano, ima bivši nemški cesar Viljem eno roko krajšo od druge. Zato ga zdaj na begu povsod lahko spoznajo. Zadnjič je prišel v neko nizozemsko vas in vsi otroci so začeli kričati: „Viljem, Viljem! . . .“ „Saj ni res,“ je rekel Viljem, „oni ima eno roko krajšo, jaz pa imam samo eno daljšo . . .“

Pri telefonu.

A: *Prosim vas, zakaj niste priobčili mojega dopisa?*

B: *Dopisov brez podpisa ne priobčujemo, pa naj jih pošlje Peter ali Pavel.*

A: *Kaj pa če podpišem?*

B: *Potem natisnemo. Ako kdo napiše še večjo oslarijo in jo podpiše — jo prinesemo.*

A: *Ali naj vam še enkrat pošljem rokopis?*

B: *Prosimo.*

Slabi časi.

Za časa bojev v Karpatih.

Konj in vol sta tožila na slabe čase, ker se morata muditi po Karpatskih prelazih. Približa se smejoč osel.

— Smejaj se, smejaj, a prideš tudi ti v Karpate.

— O ne, je odgovoril osel, jaz pridem v generalni štab.

Ljubi Kurent!

Nemci se uče slovenščine. Zadnjič je imelo neko društvo sestanek in je nanj povabilo vse svoje stanovske tovariše. Neki Nемеc se je opravičil s sledečo karto. „Oprostite, da ne morem prešestvovati na sestanku. Spredej hvala za vaše povabilo, Vaš . . .“

Graničarska.

V tistih davnih časih, ko je bil Turek še dedni sovražnik habsburške monarhije, takrat je stalno taboril bataljon stovitih graničarjev ob reki Kolpi, in sicer tako, da je bila prva kompanija najvišje ob reki, spodaj pa druga, tretja in četrta kompanija. Pri prvi kompaniji sta služila graničarja Jovo in Joso. Vsi graničarji so se zelo radi kopali v Kolpi, tudi kadar ni ravno sijalo solnce. Nekega mrzlega jesenskega dne je poveljstvo prepovedalo kopanje; tistega dne so se kopali od prve kompanije samo narednik ter Jovo in Joso; narednik višje v reki, Jovo in Joso, kakor se spodobi, nekoliko nižje. Kar se domisli narednik in zaplava na sredino reke, tam ga pa zgrabi krč — narednik se začne potapljati in izgine pod vodo ravno tedaj, ko je prinesla voda mimo Jova in Josa. Takrat zavpije Joso:

„Jovo, naš feldbebel tone, hajdi mu na pomoč!“

A Jovo mu odvrne:

„Pusti ga Joso, on je feldbebel, on ve, kaj dela . . .“

Zvonilo je Ave Marija. Po cesti gre neka ženska in moli. Mimogredoča soseda jo pozdravi:

— „Dober večer Katra!“

— „Saj veš, da ne morem reči ‚Bog daj‘ ker ravno molim!“

Vprašanja in odgovori.

E. T. v L. — Ako stoji v inseratu, da bi kdo rad uposkusil zakonsko srečo z 18–24 letno gospico — potem ste prav razumeli in ne podajajte nikake ponudbe, ako nečete vi isto poskusiti.

G. I. D. v P. — Motite se. Mi mislimo, da so bili čisto drugačni vzroki. Zato se čisto brez potrebe razburjate nad našim provincijalizmom. Deželna vlada se sedaj imenuje (namesto „narodna“) zato, da bo lahko škodovala samo deželi, ne pa celemu narodu.

Ivan Koder. — Če piše Wilson note, ne mislite, da je komponist! Nam vsaj ni nič znano, da bi se Wilson ukvarjal z glasbo. Med notami in notami je velika razlika. Note, katere piše Wilson, bi res rade združile vse narode v skupen koncert, so skoz in skoz četrtinske, ker nimajo praznih glav, kakoršne imajo cele ali polovične note, in morejo z ozirom na

to zapeljati marsikoga, do domneve, da je Wilson komponist. Stem je pa tudi odgovor na Vaše drugo vprašanje odveč: da-li komponira Wilson pesmi simfonije, opere ali žalostinke. Vendar bo nastal iz teh not za marsikoga pohod.

Planinec. — Prav imate! Beseda „Belang“ je nemška in znači: apetit, pozrešnost. Tekom časa je dobila beseda tudi pomen: blamaže. L. 1917 so pa imeli „Belangi“ še velik vpliv, danes so prišli v nemški arhiv. Ta stavek se sicer rima, a le v slovenščini, v nemškem jeziku je stvar vsa drugačna.

Samomorilec. — Fosfor ste žrli, dvakrat ste skočili v Ljublanico, na Rožniku ste se skušali obesiti, žile ste si prerezali, ali vedno so vas rešili. Veste kaj, jejte samo, kar da ljubljanska mestna aprovizacija, in če še ne poginete, Vam ne pomore živ krst na svetu!

J. Krivec v N. — Vsekakor je bolje, da naslovite svojo prošnjo na ministrstvo, kakor pa na ministra samega. Ministrstvo je namreč stalnejša institucija, kakor pa minister. Če pa hočete iz kateregakoli vzroka nasloviti prošnjo na ministra, Vam svetujemo: pošljite jo ekspresno, ali vsaj brzojavno, ker se zna pri naših poštnih razmerah zgoditi, da gre minister v pokoj, predno dobi Vašo vlogo.

Svitoslav. — Mi Vam res ne moremo pomagati, če ste dobili obleko iz papirja. Tolažimo Vas pa s tem: če ste plačali obleko z bankovci, potem nimate pravice jeziti se; če ste pa dali zanje zlato ali srebro, potem imate popolno pravico jeziti se. V tem slučaju se jezimo tudi mi z Vami.

Listnica uredništva.

Krištof. — V svoji črtici govorite o ministrski griži. Vi zamenjujete pojma „kriza in griža“. V navadenem slučaju res ni velika razlika. Pri krizi in pri griži zapuste ministri hitro širšo javnost in se umaknejo v ožjo privatnost, toda stvar se izpremeni recimo pri premogu. Premogovna kriza je za državo nesreča, premogovna griža bi ji pa odprla nov vir dohodkov.

Nageljček, Zofka, Vrtomir in O. P. v l. — Pišite le po eni strani, oziroma pošljite nam raje prazen, še nepopisan papir, ker ga zelo rabimo!

Zvonko. — Ako da sovražnik sovražniku „biks“, ne plača zato nobene colnine. To je seveda resnica, toda radi te resnice Vam še ni bilo treba spesniti soneta, v katerem svetujete aprovizaciji, naj se obrne do Ferdinanda glede dobave, oziroma prepustitve „biksa“. Ob enem Vam povemo, da so „Ferdinand“, „šel na kant“ in „civilni gvant“ nečiste rime, katerih se je izogibati. Dober „biks“ se dobi, zapomnite si to, dandanes edino le v Nemčiji, ker vsebuje še precej maščobe in terpentina! Vsi drugi „biksi“ so manj vredni in le nekaka vojna nadomestila.

Sv. Mohor in Fortunat varujeta slovensko zemljo.

Risal M. Gaspari.

Tuš za štajerske nemčurje.